til laga um mælitæki og vogaráhöld.

Flutningsmenn: Lárus Helgason og Þorsteinn M. Jónsson.

1. gr.

Hver sú verslun, sem mæla skal varning eða vega, skal til þess nota mælitæki eða vogaráhöld, sem löggilt eru og löglega stimpluð. Tæki þessi og áhöld skulu sæta eftirliti af hálfu stjórnarvalda þeirra, er til þess eru nefnd í lögum þessum; en skylt er engu að síður þeim, er þau tæki nota við afhendingu eða móttöku vöru, að sjá um að þau sjeu rjett.

Öll mælitæki og vogaráhöld, sem notuð eru til þess að ákveða upphæð tollgjalda til landssjóðs, eða til þess að byggja á þeim vottorð um vigt eða mæli, eða og til annars, sem ákveðið kann að verða, skulu vera löggilt og eftirliti háð.

2. gr.

Framkvæmd þessara laga skulu lögreglustjórar hafa á hendi, hver í sinu umdæmi.

3. gr.

Löggilding á mælitækjum og vogaráhöldum fer fram á þann hátt, að stimplað er á þau löggildingarmerki, sem er fangamark Kristjáns konungs X. með kórónu, og auk þess merki, er gefi til kynna, hvaða ár löggildingin hafi farið fram.

4. gr.

Heimilt er hverjum þeim, sem vogaráhöld og mælitæki þarf að nota, að kaupa þau hvar sem best þykir, en eigi skulu þau notuð fyrri en þau hafa verið löggilt af lögreglustjóra eða öðrum, sem hann setur til þess í sinn stað.

5. gr.

Lögreglustjórum er skylt að sjá um, að kaupmenn og kaupfjelög noti eingöngu löggilt mælitæki og vogaráhöld, og yfirleitt, að haldin sjeu þau ákvæði, sem sett eru um notkun slíkra tækja. Hann getur fyrirvaralaust látið skoða áhöld og tæki til mælis og vogar hjá öllum, sem þau nota eða nota ber, og rannsakað, hvort fylgt hefir verið rjettilega fyrirmælum laga þessara.

6. gr.

Vörumatsmönnum og löggiltum vigtarmönnum skal skylt að athuga, bæði hvort tæki þau, sem notuð eru, sjeu rjett löggilt og merkt, og hvort tæk-

in i raun og veru sjeu rjett, og ber lögreglustjórum að veita þeim nauðsynlegar leiðbeiningar um það og þann stuðning, sem með þarf.

7. gr.

Fyrir eftirlit þetta samkvæmt lögum þessum ber lögreglustjórum engin sjerstök borgun.

8. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 78, 14. nóv. 1917, um mælitæki og vogaráhöld.

9. gr.

Brot á lögum þessum eða reglugerðum, sem settar kunna að verða samkvæmt lögunum, varða sektum til landssjóðs, frá 5—200 kr., nema þyngri hegning liggi við að lögum.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Greinargerð.

Það er kunnugt, að fjárhagur ríkisins er ekki svo góður, að rjett sje að halda áfram starfrækslu Löggildingarstofunnar. Margar þingmálafundargerðir bera með sjer, að þjóðin vill að þessi stofnun sje algerlega lögð niður; enda virðast þessar óskir þjóðarinnar vera á miklum rökum bygðar. Fyrst og fremst er kostnaðurinn svo mikill, að ef þingi og stjórn hefði verið fyllilega ljóst, hve mikill hann er, þá væri að öllum líkindum búið að leggja stofnunina niður; því þörfin fyrir hana virðist ekki svo mikil, að hún sje svo dýrt kaupandi sem raun hefir á orðið.

Starfræksla þessarar stofnunar hefir einnig verið mjög óheppileg á ýmsan hátt, svo sem það, að ef lítið eitt hefir þurft að lagfæra vog, þá hefir ekki mátt gera við hana á staðnum, heldur hefir verið heimtað að senda hana til Reykjavíkur, svo Löggildingarstofan mætti leggja á hana sínar högu hendur, jafnt fyrir það, þó hver meðalbúhagur maður hefði getað framkvæmt aðgerðina eins vel á litilli stundu. Kostnaður við þessar sendingar vigtanna til og frá Reykjavík hefir orðið mjög mikill, auk þess hve verkið sjálft hefir verið óheyrilega dýrt, og baginn að missa af þeim um langan tíma (oft svo mörgum mánuðum skiftir, jafnvel missirum, t. d. úr Skaftafellss.). Þetta eitt út af fyrir sig væri fullnóg til þess að dauðadæma slíka stofnun.

Ef þörf krefði, væri hægt að benda á fleira, sem mælir með því, að hjer er um nauðsynlega breytingu að ræða, og það því fremur, sem eftirlit með mælitækjum og vogum virðist best komið í höndum lögreglustjóranna; sýnilegt, að ef þörf er á slíku eftirliti af hálfu hins opinbera, þá verður það miklu betur af hendi leyst af lögreglustjórunum heldur en Löggildingarstofunni, og fje landsmanna sparað árlega svo tugum þúsunda skiftir.